

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

546-OJI EESRK PLENARINĖ SESIJA, 2019 9 25–2019 9 26

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl dokumento „Europos socialinių teisių ramstis – pradinio įgyvendinimo vertinimas ir rekomendacijos ateičiai“

(nuomonė savo iniciatyva)

(2020/C 14/01)

Pranešėjas **Bernd SCHLÜTER**Bendrapranešėję **Cinzia DEL RIO**

Plenarinės asamblėjos sprendimas	2019 1 24
Teisinis pagrindas	Darbo tvarkos taisyklių 32 straipsnio 2 dalis Nuomonė savo iniciatyva
Atsakingas skyrius	Užimtumo, socialinių reikalų ir pilietybės skyrius
Priimta skyriuje	2019 9 10
Priimta plenarinėje sesijoje	2019 9 25
Plenarinė sesija Nr.	546
Balsavimo rezultatai (už/prieš/susilaikė)	117/44/3

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. EESRK mano, kad realistiška Europos Sąjungos ateitis gali būti grindžiama tik tvirtu ekonominiu pagrindu, suderintu su stipriu socialiniu aspektu ⁽¹⁾, todėl Komitetas nuolat pasisako už konvergenciją kilimo kryptimi ir veiksmingesnę socialinę politiką tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu ⁽²⁾. Taip pat reikėtų sustiprinti ir atnaujinti Europos socialinį modelį (ESM), kuris turėtų būti laikomas tarptautiniu standartu. Veiksmingai įgyvendinant 2017 m. įsteigtą Europos socialinių teisių ramstį dar kartą patvirtinamas bendras įsipareigojimas laikytis ESM taikant naują socialiai įtraukią strategiją.

1.2. Imantis veiksmų Europos socialinių teisių ramsčiui įgyvendinti, ES ir nacionaliniu lygmenimis vykdamas politikos programas, tiek teisėkūros iniciatyvas, turi būti tolygiai laikomasi Sutartyse nustatytų tikslų ir principų, kompetencijos paskirstymo tarp ES institucijų ir valstybių narių ir prireikus nekintamumo išlygos.

1.3. Atitinkamų sričių Europos teisės aktuose turėtų būti nustatyta bendrų visiems taikomų standartų sistema, atsižvelgiant į konkrečią situaciją valstybėse narėse ir jų socialines sistemas, taip pat pripažįstant veiksmingas ir vykdytinas socialines piliečių teises ES ir nacionaliniu lygmeniu. Ramsčio tikslų turėtų būti laikomasi visose ES politikos srityse taikant horizontaliąją išlygą ⁽³⁾.

1.4. Šiuo metu Europos socialinių teisių ramstis įgyvendinamas pasitelkiant teisėkūros ir ne teisėkūros priemones, skiriančias specialų finansavimą ir keičiantis Europos semestro procesui – visais šiais veiksniais turėtų būti siekiama skatinti konvergenciją kilimo kryptimi ir nustatyti minimalius socialinius standartus, kad būtų sudarytos vienodos sąlygos.

1.5. Svarbu nustatyti ir priimti minimalius pagrindinius patikimų ir veiksmingų socialinės apsaugos sistemų ⁽⁴⁾ ir esminių visuotinės svarbos paslaugų standartus, kuriuos turėtų reguliariai vertinti nepriklausomi vertintojai.

⁽¹⁾ OL C 81, 2018 3 2, p. 145, 1.2 ir 2.2 punktai.

⁽²⁾ Pavyzdžiui, nuomonėse OL C 13, 2016 1 15, p. 40, OL C 81, 2018 3 2, p. 145 ir OL C 440, 2018 12 6, p. 135.

⁽³⁾ SESV 9 straipsnis.

⁽⁴⁾ OL C 13, 2016 1 15, p. 40.

1.6. Komisija ir Europos Parlamentas turėtų pasiūlyti tinkamus mechanizmus, kuriais būtų užtikrintas visų susijusių socialinių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas, dalyvavimas visais atitinkamais Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo lygmenimis⁽⁵⁾. Ypač daug dėmesio reikėtų atkreipti į įvairius vaidmenis ir stiprinti nacionalinio lygmens kolektyvines derybas – jomis galima nuspėti teisės aktus arba netgi tapti jiems alternatyva konkrečiose darbo rinkos srityse.

1.7. Siekiant įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį būtina tvirta biudžeto bazė ir investicijos ES ir valstybių narių lygmeniu, skiriant tinkamą finansavimą DFP, taikant subalansuoto biudžeto taisyklę viešosioms investicijoms socialiniais tikslais ir Europos struktūrinius ir investicijų fondams (ESI fondams), kuriuos būtų galima tikslingiau nukreipti Europos socialinių teisių ramsčiui ir atitinkamai mokesčių politikai įgyvendinti⁽⁶⁾.

1.8. Europos semestras ir nacionalinės reformų programos (kurios taip pat taikomos ne euro zonos šalims) bei socialinių rodiklių suvestinė yra pagrindinės ramsčio įgyvendinimo ir stebėsenos priemonės⁽⁷⁾.

1.9. Įgyvendinant naują Europos semestro procesą turėtų būti siekiama socialinių tikslų, susijusių su socialinio disbalanso stebėseną, ir reikėtų nustatyti naujus išmatuojamus rodiklius ir tikslines konkrečioms šalims skirtas socialines rekomendacijas.

1.10. Turėtų būti skatinama nuolatinė Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo stebėseną ir privalomos konsultacijos su socialiniais suinteresuotaisiais subjektais; EESRK siūlo įsteigti ES socialinės politikos forumą, kuris būtų susijęs su Europos semestro procesu.

1.11. EESRK jau ne kartą ragino parengti aiškų ir suderintą veiksmų planą, kuriame būtų nustatyti ramsčio įgyvendinimo ir esamų socialinių teisių ir standartų laikymosi užtikrinimo prioritetai. Pagrindiniai poreikiai ir teisės, ypač pažeidžiamų grupių, galimybių, pajamų ir gerovės skirtumai valstybėse narėse ir tarp jų, įtraukties politika ir tinkamos sąlygos viešosioms ir ne pelno paslaugoms ir socialinėms įmonėms turėtų būti laikomi prioritetiniais klausimais.

1.12. Šioje nuomonėje išdėstomos bendrosios gairės, pateikiamas bendras pirmųjų žingsnių įvertinimas ir siūlomos rekomendacijos dėl pagrindinių priemonių. Joje pateikiama naujausia informacija apie ES lygmeniu padarytą pažangą, susijusią su priimtomis ir taikomomis priemonėmis, kurios suskirstytos į tris pagrindines Europos socialinių teisių ramsčio sritis (lygios galimybės ir galimybių įsidarbinti, tinkamos darbo sąlygos, socialinė apsauga ir įtrauktis), ir išdėstomi pasiūlymai dėl tolesnių žingsnių.

2. Aplinkybės ir įgyvendinimo gairės

2.1. Apie Europos socialinių teisių ramstį buvo oficialiai paskelbta 2017 m. lapkričio mėn. Geteborge vykusiame socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime deramo darbo vietų ir ekonomikos augimo klausimais. Jis grindžiamas bendraisiais Europos sutarčių principais, kuriais įtvirtinamos pagrindinės piliečių teisės, už kurių įgyvendinimą ir toliau atsako visi atitinkami subjektai. SESV 9 ir 151 straipsniuose nustatyti Europos socialinio modelio tikslai, kuriuos reikia pritaikyti prie darbo rinkoje ir mūsų visuomenėje vykstančių pokyčių įgyvendinant naują socialiai įtraukią strategiją.

2.2. ES ir valstybės narės palaipsniui nustatė ir tobulino politiką, kuria siekiama užtikrinti ES piliečiams geresnes darbo ir gyvenimo sąlygas taikant Europos socialinį modelį, kuris taip pat yra ES ekonomikos konkurencingumo priemonė. Taip pat pripažįstama, kad ES ir toliau siekia įgyvendinti ir atnaujinti šį modelį. Esama didelių skirtumų ES valstybėse narėse ir tarp jų, taip pat tarp socialinių grupių bei socialinės apsaugos sistemų. Daugelis šalių susiduria su sunkumais, kai kurių ES šalių socialinės sistemos yra įtraukesnės, tačiau kitose sistemose neužtikrinami pagrindiniai poreikiai. Europos socialinių teisių ramstis turėtų padėti valstybėms narėms ir ES rasti modernių sprendimų dabartinėms problemoms, su kuriomis susiduria Europos piliečiai, ir užtikrinti vienodas sąlygas pasaulinėje rinkoje konkuruojančioms tvarioms įmonėms. Europos socialinių teisių ramstis yra politinis įsipareigojimas, kurį turėtų priimti ES institucijos, valstybės narės, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės organizacijos ir visi kiti atitinkami suinteresuotieji subjektai atitinkamose savo kompetencijos srityse, laikydamiesi abipusės pagarbos ir siekdami tiesioginės naudos visiems piliečiams.

2.3. Neseniai Tarptautinėje darbo konferencijoje minint TDO šimtąsias metines priimtoje deklaracijoje dėl darbo ateities nustatytos tam tikros svarbios veiksmų kryptys ir išdėstytos priemonės, kuriomis būtų modernizuojami darbo teisės aktai ir užkertamas kelias atskirčiai, taip pat numatytos investicijos į žmonių gebėjimus, darbo institucijas ir į deramą bei tvarų darbą, kuriomis būtų sukuriama geriausia aplinka įmonėms klestėti, o žmonėms būtų sudarytos sąlygos siekti teisingesnių darbo ir gyvenimo sąlygų, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir konkretų socialinių partnerių vaidmenį.

2.4. JT darbotvarkėje iki 2030 m. nustatyta 17 darnaus vystymosi tikslų (DVT), kuriuos ES įsipareigojo pasiekti iki 2030 m., ir įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį bus prisidedama prie šio tikslo.

⁽⁵⁾ Kaip nurodyta 2.6.3 punkte.

⁽⁶⁾ OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 1.5 ir 1.6 punktai.

⁽⁷⁾ OL C 125, 2017 4 21, p. 10, 6.3.1 punktas.

2.4.1. EESRK mano, kad realistiška Europos ateitis gali būti grindžiama tik tvirtu ekonominiu pagrindu, suderintu su stipriu socialiniu aspektu. Komitetas yra įsitikinęs, kad Europos Sąjungai reikia naujo bendro sutarimo dėl tvarios ekonominės ir socialinės strategijos siekiant tesėti savo pažadą dėl subalansuoto ekonomikos augimo ir socialinės pažangos užtikrinant didesnę savo piliečių gerovę⁽⁸⁾.

2.4.2. 2019 m. gegužės 9 d. Sibiu deklaracijoje⁽⁹⁾ ES valstybės narės įsipareigojo siekti rezultatų ten, kur tai svarbiausia, ir toliau dėti dideles pastangas sprendžiant svarbius klausimus bei visada laikytis teisingumo principo.

2.5. ES lygmeniu Europos socialinių teisių ramstis kol kas įgyvendinamas:

- a) teisėkūros ir ne teisėkūros priemonėmis, daugiausia dėmesio skiriant esamo socialinio *acquis*, kuris prirėkus bus atnaujintas, vykdymo užtikrinimui ir nagrinėjimui,
- b) finansuojant tam skirtomis lėšomis ir
- c) pasitelkiant tam tikrus pradinius Europos semestro proceso pakeitimus.

2.6. *Teisėkūros ir ne teisėkūros priemonės ES ir nacionaliniu lygmenimis*

2.6.1. Norint remti naujas ir įvairesnes karjeros galimybes ir sklandų perėjimą iš vienos darbovietės, sektoriaus į kitą ir užimtumo statuso keitimą, reikalingos atviros, dinamiškos ir mobilios darbo rinkos. Būtina imtis veiksmų siekiant panaikinti darbo rinkos neaiškumus. Švietimo ir mokymo sistemos turi būti geriau pritaikytos prie darbo rinkos poreikių. Reformomis turi būti skatinamos dirbančių vyresnių žmonių aktyvumo priemonės, užtikrintos tvarios ir adekvačios pensijų sistemos ir integruojami teisėti migrantai į darbo rinką.

2.6.2. Įmdamosi veiksmų ramsčiui įgyvendinti, ES ir jos valstybės narės pasinaudos visomis politikos priemonėmis, kurias jos laiko būtinomis siekiant bendrų tikslų, įskaitant politikos programas ir teisėkūros priemones. Pagal subsidiarumo ir proporcingumo principą ir teisiškai privalomas sutarčių vertybes, tikslus ir principus bus nustatyta, kokių lygmeniu tokie veiksmai turėtų būti vykdomi, teikiant pirmenybę tam lygmeniui, kuriuo atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams bus suteikiama kuo didesnė pridėtinė vertė ir bus prisidedama prie veiksmingo Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo. Turėtų būti laikomasi kompetencijos paskirstymo ir prirėkus nekintamumo išlygos.

2.6.3. Pagal dalyvaujamosios demokratijos ir geresnio reglamentavimo principus ES ir valstybės narės iš anksto konsultuosios su socialiniais partneriais pagal 153–155 straipsnius. Jei per tokias konsultacijas socialiniai partneriai pareikštų, kad socialinio dialogo sistemoje ketina veikti savarankiškai, ES ir valstybės narės susilaikys nuo kišimosi į atitinkamą politikos sritį, jei socialiniai partneriai galės patys pasiekti atitinkamos veiksmų srities tikslus.

2.6.4. Įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį reikia atsižvelgti į kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, viešųjų socialinių paslaugų teikėjų, ne pelno siekiančių socialinių paslaugų ir būsto teikėjų asociacijų, valstybinio draudimo įmonių, socialinės ekonomikos įmonių, socialinės paramos teikėjų, jaunimo organizacijų, socialinių paslaugų vartotojų ir pažeidžiamų grupių atstovų kompetenciją ir dalyvavimą.

2.6.5. Valstybės narės, ES institucijos, socialiniai partneriai ir pilietinės visuomenės organizacijos turėtų stebėti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą ir esamų priemonių veiksmingumą. ES institucijos turėtų remti valstybes nares ir socialinius suinteresuotuosius subjektus nacionaliniu lygmeniu įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį.

2.6.6. Atitinkamose srityse Europos teisės aktais turėtų būti nustatyta bendrų ir aiškių visiems taikomų standartų sistema, kuria būtų atsižvelgiama į konkrečią situaciją valstybėse narėse, kuri galėtų prisitaikyti prie įvairių socialinių sistemų ir suinteresuotųjų subjektų vaidmenų ir kuria būtų pripažįstamos veiksmingos ir vykdytinos socialinės piliečių teisės ES ir nacionaliniu lygmeniu, užtikrinant Europos pridėtinę vertę⁽¹⁰⁾. Ramsčio tikslų turėtų būti laikomasi visose ES politikos srityse, taip pat ir taikant horizontaliąją išlygą (SESV 9 straipsnis).

2.6.7. Įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį siekiama paskatinti konvergenciją kilimo kryptimi, gerinti Europos darbuotojų ir piliečių socialines ir darbo rinkos sąlygas, gerinti ir kurti veiksmingas ir patikimas socialinės apsaugos sistemas⁽¹¹⁾, modernias, moksliskai pagrįstas, įvertintos kokybės socialines ir sveikatos priežiūros paslaugas, ypač viešąsias ir ne pelno paslaugas, nustatyti minimalius kovos su socialiniu dempingu standartus ir kartu sudaryti vienodas sąlygas geriausių ekonominių rezultatų pasiekusioms šalims ir tvarioms įmonėms, kartu didinant piliečių pasitikėjimą ES. Į socialinės politikos strategijas reikėtų įtraukti MVĮ interesus ir jų atžvilgiu sąžiningas rinkos sąlygas. Svarbu nustatyti ir patvirtinti pagrindinius visuotinės svarbos paslaugų standartus, pavyzdžiui, būstui, vandeniui ir socialinėms paslaugoms; šie standartai turėtų būti reguliariai vertinami, taip pat nepriklausomų vertintojų (mokslinių tyrimų institutų, akademijų ir kt.), kurie gali būti remiami finansiškai ir jų ataskaitos skelbiamos viešai. Pirmenybė turi būti teikiama pagrindiniams piliečių ir pažeidžiamų grupių poreikiams ir pavojingiems galimybių, pajamų ir turto skirtumams valstybėse narėse ir tarp jų.

⁽⁸⁾ OL C 81, 2018 3 2, p. 145, 2.2 punktą.

⁽⁹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2019/05/09/the-sibiu-declaration/>.

⁽¹⁰⁾ OL C 440, 2018 12 6, p. 28, 3.3 punktą.

⁽¹¹⁾ OL C 13, 2016 1 15, p. 40.

2.6.8. Ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į skirtingą nacionalinio lygmens kolektyvinių derybų ir kolektyvinių susitarimų vaidmenį – jais galima nuspėti teisės aktus arba netgi tapti jiems alternatyva reguliuojant konkrečias darbo rinkos ir darbo santykių sritis. Todėl socialiniai partneriai gali atlikti tam tikrą vaidmenį įgyvendinimo procese ir įrodyti, kad jie gali įgyti tokių patį teisinį poveikį. Kai kuriose valstybėse narėse kolektyvinių derybų procesas nėra struktūriškas ir vyksta labai vangiai, todėl vis dar esama skirtumų užtikrinant Europos socialinių teisių ramstyje įtvirtintas socialines teises. Tokiais atvejais turėtų būti taikomi atitinkami teisės aktai.

2.6.9. Ketursalėje deklaracijoje „Nauja socialinio dialogo pradžia“ raginama plėtoti veiksmingas kolektyvines derybas. Bendras socialinių partnerių įsipareigojimas įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį atsispindi 2019–2021 m. Europos socialinių partnerių bendroje darbo programoje, kuri bus įgyvendinama ir nacionaliniu lygmeniu prisidedant prie nacionalinių reformų proceso. 2019–2021 m. darbo programoje bus pateikti konkretūs pasiūlymai dėl temų, kurios yra susijusios su Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimu, pavyzdžiui, dėl derybų dėl atskiro bendrojo susitarimo dėl skaitmeninimo, įskaitant galimybes ir sąlygas prisijungti ir atsijungti, taip pat darbo rinkų ir socialinių sistemų rezultatų bei gebėjimų ugdymo tobulinimas⁽¹²⁾.

2.6.10. Pilietinės visuomenės vaidmuo turi būti labiau pripažįstamas ir sustiprintas. Siekiant užtikrinti, kad žmonės, įskaitant jaunimą⁽¹³⁾ ir pažeidžiamąją padėtyje esančius arba su diskriminacija susiduriančius asmenis, jaustųsi galintys dalyvauti kuriant, įgyvendinant ir peržiūrint politikos formavimo procesus, reikia stiprinti pilietinį dialogą⁽¹⁴⁾. EESRK dabar pradeda nacionalines diskusijas tam tikrose ES valstybėse narėse, kuriose bus aptariama, kaip geriau įtraukti pilietinę visuomenę į Europos semestro ciklą⁽¹⁵⁾.

2.6.11. Komisija ėmėsi praktinių priemonių, kad ramstis būtų praktiškai įgyvendintas Europos lygmeniu, ir neseniai paskelbė atnaujintą informacijos suvestinę, kurioje pateikiamos iki šiol priimtos teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvos⁽¹⁶⁾. EESRK jau ne kartą ragino parengti aiškų ir suderintą veiksmų planą⁽¹⁷⁾, kuriame būtų nustatyti ramsčio įgyvendinimo prioritetai.

2.6.12. Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo priemonės turėtų būti grindžiamos valstybių narių ir ES lygmens socialinės ir sveikatos politikos dabartinės teisinės ir praktinės padėties mokslinė analize ir į jas turėtų būti įtraukti socialiniai suinteresuotieji subjektai. EESRK siūlo įsteigti ES socialinės politikos forumą, nes ES reikalingas nuolatinis forumas, skirtas komunikacijai, geriausiai patirčiai, vertinimui, ekspertų seminarams, socialinėms programoms, ES ir valstybių narių taisyklių laikymuisi ir valstybių narių bei ES politikos reformų projektams. Vis dar nerimaujama dėl geresnio esamų socialinių teisių įgyvendinimo užtikrinimo, todėl Komisija bei valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų geriau laikomasi ES taisyklių. Naujasis forumas turėtų būti glaudžiai susietas su EESRK ir Europos semestro procesu.

2.6.13. Ne teisėkūros priemonės, kurios gali būti papildomos veiksmingo Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo priemonės, apima neprivalomas priemones, pvz., gerai veikiančių sistemų tarpusavio pripažinimą, bendras paskatas, atvirąjį koordinavimo metodą, tarpusavio mokymąsi, tarpusavio peržiūrą, valstybių narių dalyvavimą žiniasklaidoje, taip pat atgrasomąsias programas⁽¹⁸⁾. EESRK palankiai vertina iniciatyvas, kuriomis siekiama sutelkti pilietinę visuomenę ir suinteresuotuosius subjektus ir kurios galėtų būti remiamos finansiskai, pavyzdžiui, iniciatyva „Stand Up for the Social Pillar“⁽¹⁹⁾.

2.7. *Finansų politika ir nuoseklus bei tikslingas ES lėšų naudojimas*

2.7.1. Siekiant tinkamai įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį, reikia biudžeto lėšų ir investicijų tiek Europos, tiek nacionaliniu lygmenimis; jis turėtų būti įtvirtintas ekonominėje, finansų ir biudžeto politikoje bei būsimoje ES strategijoje laikantis holistinio ir nuoseklaus požiūrio. Esminis to tikslas – siekti didesnio našumo ir mažesnės pajamų nelygybės per švietimą, įgalėjimą ir socialinę įtrauktį⁽²⁰⁾. Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas turėtų būti vienas pagrindinių principų apibrėžiant kitą ES daugiametę finansinę programą (DFP). Tam reikia nuosekliai naudoti lėšas ir paversti ramstį veiksmų programų kelrodžiu ir priemone, skirta nustatyti struktūrinių ir investicijų fondų, ESF+ ir fondo „InvestEU“ bei visų kitų atitinkamų ES biudžeto eilučių poveikį. Prieigos prie ES fondų kriterijai turėtų būti konstruktyviai ir tinkamai susiję su socialinių teisių ramsčio teisėmis ir principais, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir visų socialinių suinteresuotųjų subjektų indėlį. Modernių, kokybiškų ir prieinamų socialinės apsaugos sistemų viešasis finansavimas, skiriamas valstybių narių ir valstybėse narėse, neturėtų būti keičiamas finansavimu ES lėšomis.

⁽¹²⁾ Europos socialinis dialogas, 2019–2021 m. darbo programa.

⁽¹³⁾ Pavyzdžiui, Slovėnijoje vykusiose keliuose nacionalinėse diskusijose iškeltas klausimas dėl jaunimo dalyvavimo dialoge svarbos.

⁽¹⁴⁾ OL C 125, 2017 4 21, p. 10.

⁽¹⁵⁾ OL C 125, 2017 4 21, p. 10.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/european_pillar_one_year_on.pdf.

⁽¹⁷⁾ OL C 81, 2018 3 2, p. 145, 1.3 punktas.

⁽¹⁸⁾ Kalbama apie geresnio reglamentavimo priemonių rinkinį, apimančią papildomas arba alternatyvias įpareigojantiems teisės aktams priemones.

⁽¹⁹⁾ <https://www.etuc.org/en/pressrelease/stand-social-pillar-alliance-social-economy-enterprises-trade-unions-and-civil-society>.

⁽²⁰⁾ OL C 271, 2013 9 19, p. 91, 2.3 punktas.

2.7.2. Derybomis dėl kitos daugiametės finansinės programos turėtų būti siekiama užtikrinti tinkamą užimtumo ir socialinės politikos finansavimą. ES biudžeto ir skolos taisyklės⁽²¹⁾ turėtų būti persvarstytos siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių teisių ir Sutarčių bei Europos socialinių teisių ramsčio tikslų. Turėtų būti išlaikyta tinkama pusiausvyra tarp geriausių ekonominių rezultatų pasiekusių šalių, skolos kontrolės ir socialinių tikslų. Kaip EESRK jau ne kartą minėjo⁽²²⁾, palankesnės sąlygos valstybėms narėms didinti viešąsias investicijas taip pat gali būti sudarytos socialiniam tikslui skirtoms viešosioms investicijoms pasitelkiant subalansuoto biudžeto taisyklę, kuri užtikrintų lankstesnes biudžeto taisykles. Pajamų didinimas, tvarus augimas, didesnė socialinė sanglauda ir kova su atskirtimi yra bendri tikslai, kuriuos reikia apsaugoti. Viešąsias investicijas taip pat galima padidinti, ypač pasinaudojus Europos struktūriniais ir investicijų fondais (ESI fondais), kuriuos būtų galima tikslingiau nukreipti Europos socialinių teisių ramsčio tikslams įgyvendinti⁽²³⁾. Tinkama mokesčių politika, be kita ko, skirta veiksmingai kovoti su mokesčiniu sukčiavimu, mokesčių vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu, turėtų sudaryti galimybę sukaupti papildomų lėšų, kurios būtų panaudotos Europos socialinių teisių ramsčiui finansuoti⁽²⁴⁾.

2.8. Europos semestras

2.8.1. Europos socialinių teisių ramstis daro poveikį Europos ekonomikos valdymui. Jis jau įtrauktas į Europos semestro pagrindinius dokumentus, o 2018 m. – aptartas konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose. 2019 m. bendra užimtumo ataskaita⁽²⁵⁾ kartu su metine augimo apžvalga (MAA) įgavo svarbų vaidmenį ES semestre.

2.8.2. EESRK mano, kad Europos semestras ir nacionalinės reformų programos (kurios taip pat taikomos ne euro zonos šalims) yra pagrindinės ramsčio įgyvendinimo ir stebėsenos priemonės⁽²⁶⁾. Siekiant pažangos gali pririnkti nustatyti atskaitos sistemą, lyginamuosius rodiklius ir koordinuotus politikos mainus, kuriais būtų remiamos valstybių narių, ES institucijų ir socialinių partnerių pastangos gerinti užimtumo ir socialinės politikos rezultatus.

Socialinių rodiklių suvestinėje turėtų būti reguliariai stebima pažanga įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį tiek bendroje užimtumo ataskaitoje, tiek šalių ataskaitose. Ši suvestinė turėtų būti taikoma integruotai, kartu su jau veikiančiomis, valstybių narių parengtomis Užimtumo rodiklių apžvalga (URA) ir Socialinės apsaugos rodiklių apžvalga (SARA). Suvestinę galima patobulinti, nes pagal jos lyginamąją analizę (kuri pagrįsta atstumu nuo ES vidurkių) valstybių narių socialinės veiklos rezultatai gali pasirodyti pernelyg optimistiški. 14 rezultatų suvestinės rodiklių ir subrodiklių (iš viso jų yra 35) turėtų būti nuolat peržiūrimi, įtraukiant socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas, siekiant pritaikyti juos prie politinių tikslų ir kintančios socialinės ir ekonominės padėties Europoje.

2.8.3. Naujame Europos semestre socialinių tikslų turėtų būti siekiama vykdant socialinio disbalanso stebėseną, kad atsirastų atsvara fiskalinių ir makroekonominių reikalavimų dominavimui. Socialinių rodiklių suvestinė turėtų padėti stebėti ir tikslingai nukreipti ramsčio teises ir principus, taip pat įtraukti patobulintus ir naujus išmatuojamus rodiklius. Šie rodikliai galėtų apimti ne tik statistinius duomenis, bet ir realią galimybę naudotis kokybiškais socialinėmis paslaugomis, vykdytinas socialines teises, migrantų integraciją socialiniu ir užimtumo požiūriu, kolektyvinių derybų aprėptį, socialinių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą Europos semestro procese, galimybes dalyvauti pameistrystės programose ir gauti kokybišką aukštąjį išsilavinimą. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su socialiniais partneriais ir atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis, turėtų stebėti, kaip įgyvendinami nacionaliniai reformų planai, ir taip skatinti teikti socialines konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas. Rekomendacijų skaičius ir struktūra turėtų būti tinkami ir skirti stebėti pažangą įgyvendinant veiksmų plane nurodytus prioritetus.

2.8.4. Atsižvelgiant į SESV nuostatas reikėtų sustiprinti socialinių partnerių dalyvavimą, kad su jais būtų galima konsultuotis formuojant ir įgyvendinant ekonominę, užimtumo ir socialinę politiką pagal nacionalinę praktiką. Būtina užtikrinti, kad socialiniai partneriai prasmingai ir tinkamu laiku dalyvautų šiame procese, siekiant pagerinti jų dalyvavimą politikoje, kurią bus lengviau sėkmingai įgyvendinti derinant darbuotojų ir darbdavių interesus. Socialinių partnerių bendradarbiavimas gali tapti ekonomikos, užimtumo ir socialinės įtraukties politikos sėkmės, tvarumo ir įtraukumo veiksniumi⁽²⁷⁾. Konsultacijos su socialiniais partneriais turėtų būti privalomos⁽²⁸⁾.

2.8.5. Pilietinės visuomenės organizacijų, paslaugų teikėjų asociacijų ir valstybinio draudimo bendrovių dalyvavimas taip pat pasirodė esąs veiksmingas formuojant politiką, kuria, pasitelkiant Europos semestrą, įgyvendinamas Europos socialinių teisių ramstis.

⁽²¹⁾ OL C 177, 2016 5 18, p. 35.

⁽²²⁾ OL C 227, 2018 6 28, p. 1, 1.8 ir 3.6 punktai; OL C 327, 2013 11 12, p. 11; OL C 227, 2018 6 28, p. 95, 1.4 punktas, OL C 226, 2014 7 16, p. 21; OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 3.14 punktas ir OL C 190, 2019 6 5, p. 24, 1.8 punktas.

⁽²³⁾ OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 1.5 punktas.

⁽²⁴⁾ OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 1.6 punktas.

⁽²⁵⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6167-2019-INIT/lt/pdf>.

⁽²⁶⁾ OL C 125, 2017 4 21, p. 10, 6.3.1 punktas.

⁽²⁷⁾ OL C 282, 2019 8 20, p. 32, 3.3.2 punktas.

⁽²⁸⁾ OL C 282, 2019 8 20, p. 32, 3.3.5 punktas.

2.8.6. Atsižvelgiant į tai, kad ES semestru tenka vis svarbesnis vaidmuo reikiama linkme nukreipti ES biudžeto išlaidas, tai neturėtų pakenkti dabartinėms ar būsimoms nuostatoms, kuriomis užtikrinamas skaidrumas, atvirumas ir atskaitomybė planuojant ir naudojant ES biudžetą.

2.8.7. Be to, tinkamai parengti lyginamieji rodikliai gali tapti kelrodžiu vykdant būtinas nacionalines reformas, kuriomis siekiama gerinti darbo rinkų ir socialinių sistemų rezultatus. Turėtų būti aiškiai nustatyti prioritetai, daugiausia dėmesio skiriant tiems klausimams, kurie turės teigiamą poveikį konkurencingumui ir užimtumui, taip pat socialinių sistemų tvarumui, veiksmingumui, įtraukimui ir efektyvumui. Tai turėtų būti bendras Tarybos, Komisijos, valstybių narių ir socialinių partnerių siekis. Be to, nacionalinės vyriausybės, įgyvendindamos ramsčio principus ir teises, turėtų visapusiškai įtraukti nacionalinius socialinius partnerius.

3. **Igyvendinimo pažanga ir pasiūlymai dėl tolesnių veiksmų**

3.1. Atsižvelgiant į įgyvendinimo aplinkybes ir gaires, taip pat į 2.6.1, 2.6.2 ir 2.6.3 punktus dėl kompetencijos tarp ES institucijų ir valstybių narių paskirstymo ir visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo, šiame skyriuje išdėstomi kai kurie prioritetai, kuriuos reikėtų spręsti artimiausiais mėnesiais. Tačiau tai nėra baigtinis veiksmų, kurių reikėtų imtis ramsčiui įgyvendinti, sąrašas.

3.2. *Lygios galimybės ir galimybė įsidarbinti*

3.2.1. 2019 m. priimta Direktyva dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuri turėtų suteikti apčiuopiamos naudos šeimoms, ypač moterims ir vaikams, ir nustatyti minimalų tėvams ir prižiūrintiesiems asmenims taikomą standartą. Pagal SESV 153 straipsnį nacionaliniai socialiniai partneriai atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant greitą šios direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę kolektyvinėmis sutartimis, pritaikant ES teisės aktus prie realių šalies poreikių ir kartu laikantis sutarčių ar teisės aktų, kurie jau atitinka šios direktyvos standartus.

3.2.2. Įgyvendinant Direktyvą dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas perspektyvoms ir sąžiningiems sprendimams, skirtiems tinkamai atlyginti vaiko priežiūros atostogas imantiems darbuotojams, taip pat reikėtų atsižvelgti į lanksčias darbo sąlygas ir galimybę peržiūrėti Barcelonos tikslus. Siekiant remti šeimoms taip pat reikėtų apsvarstyti galimybę teikti prieinamas vaikų ir kitokio pobūdžio priežiūros paslaugas.

3.2.3. EESRK ragino parengti integruotą lyčių lygybės strategiją⁽²⁹⁾. Atsižvelgdamas į bendrą Europos ministrų deklaraciją dėl lyčių lygybės⁽³⁰⁾ EESRK ragina panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumus⁽³¹⁾. Visų pirma reikia atsižvelgti į MVĮ poreikius, kad būtų išvengta pernelyg didelės administracinės naštos.

3.2.4. Labai svarbu pripažinti, kad reikia apsvarstyti ir išnagrinėti darbo užmokesčio skirtumų poveikį būsimoms moterų pensijoms, pensijų skirtumą ir tai, kad jos patiria didesnę skurdo riziką.

3.2.5. EESRK dar kartą pabrėžia, kad dalyvavimas darbo rinkoje ir darbo kokybė gali būti pagerinti daugiau investuojant į aktyvią darbo rinkos politiką ir nustatant bendrus veiksmingo valstybinių užimtumo tarnybų (VUT) veikimo standartus⁽³²⁾. Tai taip pat taisykintina užimtumo ne pelno srityje tarnyboms, siekiant sutrumpinti perėjimo iš vienos darbo vietos į kitą laikotarpį, užtikrinti įgytų įgūdžių panaudojimą, remti naujas ir įvairesnes karjeros galimybes ir perėjimą prie stabilių darbo sutarčių⁽³³⁾. Kova su ilgalaikiu nedarbu, migrantų integracija į darbo rinką ir netekusių noro dirbti asmenų reintegracija yra dar viena svarbi politikos sritis, kuriai reikia skubių tikslinių priemonių, įskaitant, be kita ko, darbuotojų teisę gauti paramą ieškant darbo, mokantis ir persikvalifikuojant.

3.2.6. ES darbotvarkėje turėtų būti užtikrinta visų žmonių teisė į mokymąsi visą gyvenimą⁽³⁴⁾. Reikėtų toliau plėtoti nacionalines švietimo, mokymo ir pameistrystės sistemas, daug dėmesio skiriant gamtos mokslams, technologijoms, inžinerijai ir matematikai, taip pat dualinių sistemų, kurios padės geriau atitikti darbo rinkos poreikius, kūrimui.

3.3. *Tinkamos darbo sąlygos*

3.3.1. Trumpuoju laikotarpiu daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama stebėti, kaip įgyvendinama peržiūrėta Darbuotojų komandiravimo direktyva, įtvirtinti vienodo požiūrio principą ir Direktyvai dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų, kuria nustatomos minimalios visų darbo santykių teisės, bei Europos darbo institucijos, kurios tikslas – pagerinti ES *acquis* vykdymą ir darbo inspekcijų veiksmingumą, įsteigimui.

⁽²⁹⁾ OL C 240, 2019 7 16, p. 3, 1.3 punktas.

⁽³⁰⁾ Bendra deklaracija „Lyčių lygybė kaip Europos Sąjungos prioritetas šiandien ir ateityje“, pasirašyta neoficialiame lyčių lygybės ministrų susitikime 2018 m. spalio 12 d. Vienoje.

⁽³¹⁾ OL C 110, 2019 3 22, p. 26, 3.1.1 ir 3.1.3 punktai.

⁽³²⁾ EESRK priėmė su šiuo klausimu susijusią nuomonę dėl VUT (OL C 353, 2019 10 18, p. 46).

⁽³³⁾ OL C 353, 2019 10 18, p. 46.

⁽³⁴⁾ OL C 237, 2018 7 6, p. 8, 4.10 punktas.

3.3.2. EESRK rekomenduoja stiprinti darbuotojų dalyvavimą įmonėse, visų pirma siekiant didinti produktyvumą, valdyti naujų technologijų diegimą ir išnaudoti jų poveikį darbo organizavimui ir darbuotojų įgūdžiams. Šiomis aplinkybėmis EESRK laukia, kaip baigsis Europos socialinių partnerių derybos dėl pagrindų susitarimo dėl skaitmeninimo.

3.3.3. EESRK pritaria tam, kad vykdant socialinį dialogą tinkamu nacionaliniu ir Europos lygmeniu būtų nustatytos tinkamos priemonės, susijusios su „teisingu perėjimu“, nustatant priemones ir veiksmus, skirtus valdyti, keisti ir suteikti minimalią apsaugą tais atvejais, kai pertvarkomos darbo vietos arba dėl (technologinių, demografinių, globalizacijos, klimato kaitos, žiedinės ekonomikos) pokyčių vykdomi kolektyviniai atleidimai iš darbo, įskaitant teisę dalyvauti kolektyvinėse derybose, kad būtų galima numatyti pokyčius ir teikti paramą nukentėjusiems darbuotojams (Direktyvos dėl kolektyvinių atleidimo iš darbo raida⁽³⁵⁾). EESRK taip pat laukia, kol teisėkūros institucijos įsteigs Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą.

3.3.4. Darbuotojų dalyvavimas įmonių valdyme, kuris yra jų teisių ir informaciją ir konsultacijas dalis, turėtų būti pritaikytas prie naujos teisinės sistemos dėl nefinansinės informacijos⁽³⁶⁾ ir turėtų būti siekiama tinkamai atsižvelgti į įmonių atskaitomybės reikalavimus.

3.3.5. EESRK mano, kad naudinga nustatyti lyginamuosius standartus, pagal kuriuos būtų galima įvertinti, ar mažas darbo užmokestis yra tinkamas siekiant išvengti darbuotojų skurdo, be kita ko, skatinant analizę ir keitimąsi gerąja patirtimi pasitelkiant turimus tarpusavio mokymosi procesus, ir nustatant bendrus skaidraus ir nuspėjamo minimalaus darbo užmokesčio standartus, jei jie egzistuoja ir jei socialiniai partneriai su tuo sutinka.

3.3.6. Taip pat atsižvelgdamas į tai, kad minint TDO šimtąsias metines priimtoje deklaracijoje sveikatos ir saugos klausimai laikomi labai svarbiais, EESRK rekomenduoja imtis veiksmų siekiant užtikrinti, kad darbuotojai galėtų pasinaudoti geriausiomis technologijomis, siekiant gerinti sveikatą ir saugą darbo vietoje ir užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams, tinkamai atsižvelgiant į galimą to poveikį privatumui ir veiklos rezultatų kontrolei.

3.3.7. Visos valstybės narės turėtų turėti tokią pačią galimybę pasikliauti veiksmingomis kolektyvinių derybų sistemomis. Prireikus būtų galima sukurti arba patobulinti teises ir veikimo sistemas, skirtas laisvoms, savarankiškomis ir veiksmingoms kolektyvinėms deryboms. Teisinės ir veikimo sistemos turėtų būti remiamos panaudojant tinkamus išteklius ESF+ socialinių partnerių gebėjimams stiprinti ir skatinant socialinį dialogą bei socialinių partnerių dalyvavimą, ypač įgyvendinant ES semestrą.

3.4. Socialinė apsauga ir įtrauktis

3.4.1. Europos socialinių teisių ramsčiu numatomos priemonės, skirtos užtikrinti kiekvieno ES gyventojo socialinę apsaugą. Socialinė politika ES ir valstybių narių lygmeniu padėjo pagerinti Europos socialinį modelį, kuris turi būti atnaujintas remiantis Europos socialinių teisių ramsčio tikslais. Siekiant atremti naujus iššūkius, kylančius dėl globalizacijos, skaitmeninimo, klimato kaitos ir darbo jėgos judumo poveikio, reikia užtikrinti pusiausvyrą tarp asmeninės atsakomybės – socialines įmokas mokančių darbuotojų ir įmonių – ir solidarumo.

3.4.2. Ypač svarbūs yra principai ir teisės, susiję su socialinių teisių ramsčio 3 skyriuje nurodytais pažeidžiamų grupių, kaip antai palankių sąlygų neturintys vaikai ir jaunimas bei asmenys, neturintys pakankamai išteklių, pagrindiniais poreikiais ir lygiomis galimybėmis. Pagrindinis EESRK tikslas yra veiksminga neįgaliesiems skirta darbotvarkė⁽³⁷⁾. Ne visose valstybėse narėse įgyvendinamos pagrindinės teisės ir principai. Tinkamo dydžio minimalios pajamos (14) kartu su aktyviu užimtumo rėmimu (4), tinkamomis senatvės pajamomis (15), galimybe gauti švietimą ir mokymą (1), būstu ir pagalba benamiams (19) nėra užtikrinamos visoje ES ir neteikiamos patikimos bei veiksmingos su šiomis sritimis susijusios išmokos ir paslaugos.

3.4.3. Inovacijų potencialas pasitelkiant naujas technologijas ir skaitmeninimą turėtų būti naudojamas viešosioms paslaugoms ir socialinei ekonomikai kartu užtikrinant piliečių teises⁽³⁸⁾. Be to, siekiant atkurti sąžiningas sąlygas MVĮ, užtikrinti vietos gerovę ir socialinę įtrauktį nepalankioje padėtyje esančiuose regionuose, reikėtų spręsti galimas komercinių skaitmeninių platformų⁽³⁹⁾ keliamas socialines ir kultūrinės problemas ir spręsti konkurencijos disbalanso klausimą.

⁽³⁵⁾ 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/59/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo (OL L 225, 1998 8 12, p. 16).

⁽³⁶⁾ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/95/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo (OL L 330, 2014 11 15, p. 1).

⁽³⁷⁾ SOC/616, 2020–2030 m. ES darbotvarkės dėl neįgalųjų teisių kūrimas (rengiama).

⁽³⁸⁾ OL C 353, 2019 10 18, p. 1.

⁽³⁹⁾ OL C 353, 2019 10 18, p. 17.

3.4.4. Kai kuriose valstybėse narėse solidarumu grindžiamos išmokos ir paslaugos neteikiamos visiems ir joms netaikomi teisiniai veiksmai. Be gerosios patirties ir pažangos, iš šalių ataskaitų taip pat matyti prastai koordinuota ir integruota socialinė politika, netinkamos sistemos, didelė skurdo rizika, aktyvios įtraukties nebuvimas, dideli regioniniai skirtumai ir investicijų į sveikatos priežiūros paslaugas bei kitų visuotinės svarbos paslaugų trūkumas ir nepakankama galimybė jomis pasinaudoti. Siekiant spręsti šią problemą, valdžios institucijoms ir pripažintiems ne pelno siekiantiems paslaugų teikėjams turėtų būti sudarytos atitinkamos sąlygos, kad būtų galima užtikrinti kokybiškų viešųjų paslaugų teikimą.

3.4.5. EESRK palankiai vertina Tarybos rekomendaciją dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių, kuria siekiama panaikinti galimybių gauti socialinę apsaugą spragas, su kuriomis susiduria pagal nestandartines sutartis dirbantys ir įvairių formų savarankišką darbą dirbantys žmonės. Tai turėtų būti derinama su tolesnėmis rekomendacijos įgyvendinimo priemonėmis, kaip antai vertinimu pagal stebėsenos sistemą, dėl kurios susitarta rekomendacijoje, ir remiantis valstybių narių pateiktomis veiksnių planais bei socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų indėliu.

3.4.6. Taip pat skubiai reikia stiprinti valstybių narių gebėjimus skatinti socialinius pervedimus, kad būtų patenkinti pagrindiniai žmonių poreikiai nuo gimimo iki senatvės. Siekiant šio tikslo reikia:

- priimti Europos pagrindų direktyvą dėl minimalių pajamų, kad būtų sumažintas skurdas ir skatinama įtraukti darbo rinką ⁽⁴⁰⁾;
- išnagrinėti galimybę nustatyti bendrus minimalius standartus nedarbo draudimo srityje ES valstybėse narėse ⁽⁴¹⁾;
- užtikrinti socialinių ir politinių funkcijų prieinamumą neįgaliesiems;
- persvarstyti su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų formulę ir pakeisti ją oraus senėjimo principu, pagal kurį ekonominio valdymo pagrindas yra tinkamos pensijos, sveikatos priežiūros paslaugos ir ilgalaikė priežiūra, taip pat skiriant daug dėmesio pensijų sistemų tvarumui;
- parengti specialias viešojo būsto ir būsto prieinamumo programas, skirtas mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams;
- investuoti į vaikų priežiūros įstaigas, kurios yra tiesiogiai svarbios vaikams ir palankių sąlygų neturintiems jaunuoliams – EESRK palankiai vertina Komisijos ir Europos Parlamento pasiūlymą sukurti vaiko garantijų sistemą; ir
- užtikrinti galimybę visiems gauti kokybišką išsilavinimą ir išplėsti Jaunimo garantijų iniciatyvą.

3.4.7. EESRK prašo ES teisėkūros institucijų atnaujinti derybas dėl Reglamento Nr. 883 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo persvarstymo ir ragina valstybes nares paspartinti Europos prieinamumo akto įgyvendinimą.

3.4.8. Socialinių paslaugų, socialinės ekonomikos įmonių ir ne pelno organizacijų vaidmuo turėtų būti skatinamas taikant tikslines priemones ir skiriant specialų finansavimą.

3.5. *Horizontaliosios priemonės*

3.5.1. Europos socialinių teisių ramsčiu turėtų būti pertvarkomi geresnio reglamentavimo ES ir nacionaliniu lygmenimis ypatumai ir reikalavimai, kad visi kriterijai, įskaitant sąnaudų ir naudos analizę, visapusiškai atspindėtų ekonominį, socialinį poveikį ir poveikį aplinkai tose srityse, kurioms taikomas reglamentas, taip pat atsižvelgiant į MVĮ daromą poveikį.

3.5.2. Vietos valdžios institucijoms, socialiniams partneriams ir kitoms pilietinės visuomenės organizacijoms turėtų būti suteikta galimybė naudotis konkrečiais išteklių, įskaitant konkrečias biudžeto eilutes, siekiant skatinti ir remti veiksmus, kurių reikia imtis siekiant įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį (konferencijos, tyrimai, mokymai, informacija, ekspertų mainai ir kt.).

2019 m. rugsėjo 25 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Luca JAHIER*

⁽⁴⁰⁾ OL C 190, 2019 6 5, p. 1.

⁽⁴¹⁾ EESRK rengia nuomonę SOC/583 „Bendri minimalūs standartai nedarbo draudimo srityje ES valstybėse narėse“ (rengiama).

PRIEDAS

Toliau pateikiami diskusijų metu atmesti pakeitimai, už kuriuos buvo atiduota ne mažiau kaip 1/4 balsų (DTT 59 str. 3 dalis):

2.3 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.3 *Neseniai Tarptautinėje darbo konferencijoje (TDK) minint TDO šimtąsias metines priimtoje deklaracijoje dėl darbo ateities nustatytos tam tikros TDO svarbios veiksmų kryptys. Deklaracijoje TDK taip pat ragina visus narius, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, dirbti individualiai ir kolektyviai, remiantis trišališkumu ir socialiniu dialogu, taip pat padedant TDO, toliau plėtoti į žmogų orientuotą požiūrį į darbo ateitį. Deklaracijoje iškeliami tokie klausimai kaip ir išdėstytos priemonės, kuriomis būtų modernizuojami darbo teisės aktai ir užkertamas kelias atskirčiai, taip pat numatytos investicijos į žmonių gebėjimus stiprinimas ir darbo institucijas, ir į deramą bei tvarų darbą, kuriomis būtų sukuriama geriausia aplinka žmonėms klestėti, o žmonėms būtų sudarytos sąlygos siekti teisingesnių darbo ir gyvenimo sąlygų, nuolatinio, integracinio ir tvaraus ekonomikos vystymosi skatinimas, visiškas ir našus užimtumas bei deramas darbas visiems atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir konkretų socialinių partnerių vaidmenį.*

Paiškinimas

Siūlomais pakeitimais siekiama užtikrinti, kad šios dalies tekstas atitiktų minint TDO šimtąsias metines priimtos deklaracijos turinį. Be to, siekiant pagrįsti šią nuomonę, žr. bendrą pareiškimą apie tai, kaip TDO narės turėtų dirbti – individualiai ir kolektyviai – siekiant paremti jų požiūrį į darbo ateitį.

Balsavimo rezultatai

Už	56
Prieš	121
Susilaikė	3

2.5 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.5 ES lygmeniu Europos socialinių teisių ramstis kol kas įgyvendinamas:

- teisėkūros ir ne teisėkūros priemonėmis, daugiausia dėmesio skiriant esamo socialinio acquis, kuris praveiktas bus atnaujintas, vykdymo užtikrinimui ir nagrinėjimui,
- finansuojant tam skirtomis lėšomis, ir
- pasitelkiant tam tikrus pradinius Europos semestro proceso pakeitimus.

Paiškinimas

Šiame punkte kalbama apie tai, kokių priemonių iki šiol imtasi ES lygmeniu siekiant įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį. Taigi nėra logiška minėti dabartinio acquis atnaujinimą.

Balsavimo rezultatai

Už	56
Prieš	124
Susilaikė	2

2.6 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.6 Bendro pobūdžio pastabos dėl Teisėkūros ir ne teisėkūros priemonės ES ir nacionalinio lygmeniu priemonių

Paiškinimas

Siūloma iš dalies pakeisti pagrindinį šio nuomonės skyriaus ir papunkčio pavadinimą, kad jis atspindėtų tekstą, kurį siūloma įtraukti toliau pateiktuose pakeitimuose.

Balsavimo rezultatai

Už	49
Prieš	126
Susilaikė	8

Pirmasis naujas punktas prieš dabartinį 2.6.1 punktą

Prieš dabartinį 2.6.1 punktą įterpti pirmąjį naują punktą:

Pagrindinė įgyvendinimo nuostata – bendras požiūris**Paiškinimas**

Siūloma iš dalies pakeisti pagrindinį šio nuomonės skyriaus ir papunkčio pavadinimą, kad jis atspindėtų tekstą, kurį siūloma įtraukti toliau pateiktuose pakeitimuose.

Balsavimo rezultatai

Už	55
Prieš	119
Susilaikė	5

Įrašyti naują punktą po 2.6.1 punkto:

Įrašyti naują punktą po 2.6.1 punkto:

Pagrindinė nuostata turi būti ta, kad darbo teisės srities klausimus, kuriems nėra būdingas aiškus tarpvalstybinis aspektas, būtų tinkamiau spresti nacionaliniu lygmeniu. Reikia vengti ES teisės aktų, kurie grindžiami visiems vienodai taikomais modeliais ir kuriuose neatsižvelgiama į skirtingą valstybių narių įmonių, sektorių ar tradicijų ir sistemų pobūdį ar dydį. Tokie teisės aktai taip pat riboja profesinių sąjungų ir darbdavių asociacijų galimybę derėtis dėl susitarimų, kurie yra pritaikyti skirtingoms pramonės šakoms, o tai yra ypač svarbu tose šalyse, kuriose socialiniai partneriai turi daug laisvės reguliuoti darbo ir įdarbinimo sąlygas tiek nepriklausomai, tiek ir papildant nacionalinius teisės aktus.

Paiškinimas

Bus pateiktas žodžiu.

Balsavimo rezultatai

Už	51
Prieš	116
Susilaikė	6

2.6.4 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.6.4 Valstybės narės, ir ES institucijos, socialiniai partneriai ir pilietinės visuomenės organizacijos turėtų stebėti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą ir esamų priemonių veiksmingumą Europos semestro metu, kartu užtikrindamos socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą. ES institucijos turėtų remti valstybes nares ir socialinius suinteresuotuosius subjektus nacionaliniu lygmeniu įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį.

Paiškinimas

Šiuo pakeitimu norima parodyti, kad, viena vertus, ES ir valstybių narių, kita vertus, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės vaidmuo stebint Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą skiriasi.

Balsavimo rezultatai

Už	54
Prieš	120
Susilaikė	1

2.6.5 punktas

Išbraukti dabartinį punktą:

~~2.6.5 Atitinkamose srityse Europos teisės aktais turėtų būti nustatyta bendrų ir aiškių visiems taikomų standartų sistema, kuria būtų atsižvelgiama į konkrečią situaciją valstybėse narėse, kuri galėtų prisitaikyti prie įvairių socialinių sistemų ir suinteresuotųjų subjektų vaidmenų, ir kuria būtų pripažįstamos veiksmingos ir vykdytinos socialinės piliečių teisės ES ir nacionaliniu lygmeniu, užtikrinant Europos pridėtinę vertę⁽⁴⁾. Ramsčio tikslų turėtų būti laikomasi visose ES politikos srityse, taip pat ir taikant horizontaliąją išlygą (SESV 9 straipsnis).~~

⁽⁴⁾ OLC 440, 2018 12 6, p. 28, 3.3 punktas.

Paiškinimas

Bus pateiktas žodžiu.

Balsavimo rezultatai

Už	48
Prieš	123
Susilaikė	5

2.6.5 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.6.5 Atitinkamose srityse Europos teisės aktais turėtų būti nustatyta ~~bendrų ir aiškių visiems taikomų~~ įvykdomų standartų sistema, kuria būtų atsižvelgiama į konkrečią situaciją valstybėse narėse, kuri galėtų prisitaikyti prie įvairių socialinių sistemų ir suinteresuotųjų subjektų vaidmenų, ir kuria būtų pripažįstamos veiksmingos ir vykdytinos socialinės piliečių teisės ES ir nacionaliniu lygmeniu, užtikrinant Europos pridėtinę vertę⁽¹⁾. Ramsčio tikslų turėtų būti laikomasi visose ES politikos srityse, taip pat ir taikant horizontaliąją išlygą (SESV 9 straipsnis).

⁽¹⁾ OLC 440, 2018 12 6, p. 28, 3.3 punktas.

Paiškinimas

Kai siekiama atsižvelgti į valstybių narių socialinės sistemos įvairovę, negalima reikalauti bendrų ar visiems taikomų standartų.

Balsavimo rezultatai

Už	48
Prieš	120
Susilaikė	4

2.6.6 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.6.6 Įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį siekiama paskatinti konvergenciją kilimo kryptimi užimtumo ir socialinių rezultatų srityse, gerinti ir pritaikyti Europos darbuotojų ir piliečių socialines ir darbo rinkos sąlygas, gerinti ir kurti veiksmingas, tvarias ir patikimas socialinės apsaugos sistemas ⁽¹⁾, modernias, moksliskai pagrįstas, įvertintos kokybės socialines ir sveikatos priežiūros paslaugas, ypač viešąsias ir ne pelno paslaugas, siekiant teisingų darbo sąlygų nustatyti minimalius kovos su socialiniu dempingu standartus ir kartu sudaryti vienodas sąlygas geriausių ekonominių rezultatų pasiekusioms šalims ir tvarioms įmonėms, kartu ir didinant piliečių pasitikėjimą ES. Į socialinės politikos strategijas reikėtų įtraukti MVĮ interesus ir jų atžvilgiu sąžiningas rinkos sąlygas. Svarbu nustatyti ir patvirtinti pagrindinius visuotinės svarbos paslaugų standartus, pavyzdžiui, būstui, vandeniui ir socialinėms paslaugoms; šie standartai turėtų būti reguliariai vertinami, taip pat nepriklausomų vertintojų (mokslinių tyrimų institutų, akademijų ir kt.), kurie gali būti remiami finansiškai ir jų ataskaitos skelbiamos viešai. Pirmyybė turi būti teikiama pagrindiniams piliečių ir pažeidžiamų grupių poreikiams ir pavojingoms galimybėms, pajamų ir turto skirtumams valstybės narėse ir tarp jų. Visos valstybės narės turėtų propaguoti lygiomis galimybėmis ir teisingomis gyvenimo sąlygomis grindžiamą socialinę įtrauktį.

(¹) OLC 13, 2016 1 15, p. 40.

Paiškinimas

Europos socialinių teisių ramščio įgyvendinimas turėtų paskatinti didėjančią užimtumo ir socialinių rezultatų konvergenciją, nes rezultatai lems, ar buvo teisingai pasirinkta politika. Kaip nurodoma Europos socialinių teisių ramščio preambuleje (12 punktas): „Europos socialinių teisių ramščiu nustatomos gairės, padėsiančios veiksmingai siekti užimtumo ir socialinių rezultatų sprendžiant dabartines ir ateityje kilsiančias problemas [...]“. Tekste taip pat reikėtų paminėti socialinių ir darbo sąlygų pritaikymą (ne tik gerinimą), nes tokio gerinimo gali prireikti vykstant pokyčiams mūsų visuomenėje ir profesiniame gyvenime. Socialinės apsaugos sistemos turi būti ne tik patikimos ir veiksmingos, bet ir tvarios.

Europos socialinių teisių ramstis nėra skirtas minimaliems kovos su socialiniu dempingu standartams nustatyti, todėl šią dalį reikia išbraukti.

Į sprendimų klausimų, kurie turėtų būti laikomi prioritetais, sąrašą nereikėtų įtraukti klausimų, kuriems netaikomi Europos socialinių teisių ramščio principai (t. y. turto ir pajamų skirtumai valstybės narėse arba tarp jų).

Balsavimo rezultatai

Už	53
Prieš	115
Susilaikė	3

2.6.7 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.6.7 Ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į skirtingą nacionalinio lygmens kolektyvinių derybų ir kolektyvinių susitarimų vaidmenį – jais galima nuspėti teisės aktus arba netgi tapti jiems alternatyva reguliuojant konkrečias darbo rinkos ir darbo santykių sritis. Todėl socialiniai partneriai gali atlikti tam tikrą vaidmenį įgyvendinimo procese ir įrodyti, kad jie gali įgyti tokį patį teisinį poveikį. Kai kuriose valstybėse narėse kolektyvinių derybų procesas nėra struktūriškai ir vyksta labai vangiai, todėl vis dar esama skirtumų užtikrinant Europos socialinių teisių ramstyje įtvirtintas socialines teises. Tokiais atvejais turėtų būti taikomi atitinkami teisės aktai. Todėl EESRK ragina valstybes nares stiprinti nacionalinių socialinių partnerių pajėgumus.

Paiškinimas

Siūlome išbraukti antrojo sakinio pabaigą, nes visiškai neaišku, ką reiškia „įgyti tokį patį teisinį poveikį“. Nacionalinės sistemos skiriasi atsižvelgiant į atitinkamą kolektyvinių derybų ir darbo rinką reglamentuojančių teisės aktų vaidmenį, lygmenį, kuriuo vyksta derybos (tarp sektorių, sektoriaus, įmonės ir darbo vietos, regiono, profesiniu), ir būdu, kuriuo derybos įvairiais lygmenimis gali būti susijusios (šaltinis – EUROFOUND).

Balsavimo rezultatai

Už	59
Prieš	114
Susilaikė	2

2.6.8 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.6.8 Keturšalėje deklaracijoje „Nauja socialinio dialogo pradžia“ raginama vystyti veiksmingas kolektyvines derybas. Bendras socialinių partnerių įsipareigojimas įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsį atspindi 2019–2021 m. Europos socialinių partnerių bendroje darbo programoje, kuri bus įgyvendinama ir nacionaliniu lygmeniu prisidedant prie nacionalinių reformų proceso. 2019–2021 m. darbo programoje iškeliami šie šeši prioritetai: skaitmeninimas, darbo rinkų ir socialinių sistemų rezultatų gerinimas, igūdžiai, problemų, susijusių su psichosocialiniais aspektais ir rizika darbe, sprendimas, gebėjimų stiprinimas siekiant stipresnio socialinio dialogo ir žiedinė ekonomika bus pateikti konkretūs pasiūlymai dėl temų, kurios yra susijusios su Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimu, pavyzdžiui, dėl derybų dėl atskiro bendrojo susitarimo dėl skaitmeninimo, įskaitant galimybes ir sąlygas prisijungti ir atsijungti, taip pat darbo rinkų ir socialinių sistemų rezultatų bei gebėjimų ugdymo tobulinimas ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europos socialinis dialogas, 2019–2021 m. darbo programa.

Paiškinimas

Svarbu užtikrinti, kad nuomonės tekstas būtų parengtas pagal Europos socialinių partnerių darbo programoje vartojamas formuluotes. (Pavyzdžiui, darbo programoje sąvokos „prisijungti“ ir „atsijungti“ minimos pareiškimė dėl bendro faktų nustatymo seminare, kuriame socialiniai partneriai išnagrinės savo skirtingą patirtį, organizavimo.)

Balsavimo rezultatai

Už	53
Prieš	115
Susilaikė	6

2.6.10 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.6.10 Komisija ėmėsi praktinių priemonių, kad ramsis būtų praktiškai įgyvendintas Europos lygmeniu, ir neseniai paskelbė atnaujintą informacijos suvestinę, kurioje pateikiamos iki šiol priimtos teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvos ⁽¹⁾. EESRK jau yra pažymėjęs, kad, jo nuomone, aiškus veiksmų planas dėl Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo padėtų skatinti konvergenciją ir pasiekti jo tikslus, ne kartą ragino parengti aiškų ir suderintą veiksmų planą ⁽²⁾, kuriame būtų nustatyti ramsčio įgyvendinimo prioritetai.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/european_pillar_one_year_on.pdf

⁽²⁾ OLC 81, 2018 3 2, p. 145, 8.3 ir 1.3 punktai.

Paiškinimas

Siūlome laikytis tikslios nuomonės SOC/564 formuluotės.

Balsavimo rezultatai

Už	50
Prieš	113
Susilaikė	4

2.6.11 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.6.11 Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo priemonės turėtų būti grindžiamos valstybių narių ir ES lygmens socialinės ir sveikatos politikos dabartinės teisinės ir praktinės padėties mokslinė analize ir į jas turėtų būti įtraukti socialiniai suinteresuotieji subjektai. EESRK galėtų veikti kaip tarpininkas. EESRK siūlo įsteigti ES socialinės politikos forumą, nes ES turi reikalingas nuolatinis forumas, skirtas skatinti komunikacijai, keitimasi geriausia patirtimi, vertinimais, ekspertų seminarais, socialinėms programoms, ES ir valstybių narių taisyklių laikymuisi ir valstybių narių bei ES politikos reformų projektams. Vis dar nerimaujama dėl geresnio esamų socialinių teisių įgyvendinimo užtikrinimo, todėl Komisija bei valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų geriau laikomasi ES taisyklių. Naujasis forumas turėtų būti glaudžiai susietas su EESRK ir Europos semestro procesu.

Paiškinimas

Neaišku, ką reiškia įsteigti „ES socialinės politikos forumą“. Nereikia kurti naujų priemonių ir platformų ir reikėtų išbraukti paminėtą forumą. Svarbu konsultuotis su reikiamais suinteresuotaisiais subjektais ir įtraukti juos į Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą.

Balsavimo rezultatai

Už	52
Prieš	114
Susilaikė	3

2.7.2 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.7.2 Derybomis dėl kitos daugiametės finansinės programos turėtų būti siekiama užtikrinti tinkamą užimtumo ir socialinės politikos finansavimą. ES biudžeto ir skolos taisyklės⁽¹⁾ turėtų būti persvarstytos siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių teisių ir Sutarčių bei Europos socialinių teisių ramsčio tikslų. Turėtų būti išlaikyta tinkama pusiausvyra tarp geriausių ekonominių rezultatų pasiekusių šalių, skolos kontrolės ir socialinių tikslų. Kaip EESRK jau anksčiau ne kartą⁽²⁾ minėjo, kad socialinio ramsčio įgyvendinimo finansavimas taip pat labai priklausys nuo valstybių narių lygmeniu turimų išteklių. Investicijas, taip pat einamąsias veiklos išlaidas kelerius artimiausius metus teks finansuoti iš valstybių biudžetų. Tai gali varžyti ES biudžeto ir skolos taisyklės⁽³⁾. Kaip EESRK jau ne kartą yra pabrėžęs⁽⁴⁾, norint įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio tikslus, visų pirma didinant pajamas, stiprinant socialinę sanglaudą ir užkertant kelią nepalankioje padėtyje esančių grupių, kurios kitu atveju negalėtų būti visavertės visuomenės narės, atskirčiai, ir prisidėti prie tvaraus ekonomikos augimo, reikėtų svarstyti, kaip padidinti šių taisyklių lankstumą, pavyzdžiui, taikant subalansuoto biudžeto taisyklę, kad būtų sudaryta galimybė investuoti viešąsias lėšas socialiniais tikslais, valstybėms narėms gali būti sudarytos palankesnės sąlygos didinti viešąsias investicijas pasitelkiant subalansuoto biudžeto taisyklę socialiniam tikslui skirtoms viešosioms investicijoms, kuri užtikrintų lankstesnes biudžeto taisykles. Pajamų didinimas, tvarus augimas, didesnė socialinė sanglauda ir kova su atskirtimi yra bendri tikslai, kuriuos reikia apsvaistyti. Viešąsias investicijas taip pat galima padidinti, ypač pasinaudojus Europos struktūriniais ir investicijų fondais (ESI fondais), kuriuos būtų galima tikslingiau nukreipti Europos socialinių teisių ramsčio tikslams įgyvendinti⁽⁵⁾. Tinkama mokesčių politika, be kita ko, skirta veiksmingai kovoti su mokesčiniu sukčiavimu, mokesčių vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu, turėtų sudaryti galimybę sukaupti papildomų lėšų, kurios būtų panaudotos Europos socialinių teisių ramsčiui finansuoti. Norint užtikrinti veiksmingą papildomo finansavimo panaudojimą, reikia, kad veiksmų programų ir gairių įgyvendinimas ir socialinio ramsčio įgyvendinimo veiksmų planai taptų neatstajama Europos semestro ir visų pirma nacionalinių reformų programų ir konvergencijos programų rengimo dalimi⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OLC 177, 2016 5 18, p. 35.

⁽²⁾ OL C 227, 2018 6 28, p. 1, 1.8 ir 3.6 punktai; OL C 327, 2013 11 12, p. 11; 2018 m. metinė augimo apžvalga, 1.4 punktas, dar nepaskelbta; OL C 226, 2014 7 16, p. 21; OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 3.14 punktas ir OL C 190, 2019 6 5, p. 24, 1.8 punktas.

⁽³⁾ OLC 177, 2016 5 18, p. 35.

⁽⁴⁾ OL C 227, 2018 6 28, p. 1, 1.6 punktas; 2018 m. euro zonos ekonominė politika, 1.8 ir 3.6 punktai; OL C 327, 2013 11 12, p. 11, 1.4 punktas, OL C 226, 2014 7 16, p. 21.

⁽⁵⁾ OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 1.5 punktas.

⁽⁶⁾ OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 1.6 punktas.

Paiškinimas

Siekiant dokumente užtikrinti geresnę pusiausvyrą, svarbu pateikti tikslas nuomonės, kuria remiamasi, formuluotes ir nuorodas į ankstesnių nuomonių teiginius dėl Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo.

Balsavimo rezultatai

Už	55
Prieš	112
Susilaikė	4

2.8.4 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

2.8.4 Naujame Europos semestro cikle socialinių tikslų turėtų būti siekiama vykdant išsamią socialinio disbalanso stebėseną, kad atsirastų atsvara fiskalinių ir makroekonominių reikalavimų dominavimui. Socialinių rodiklių suvestinė turėtų padėti stebėti ir tikslingai nukreipti visas ramsčio teises ir principus, taip pat įtraukti patobulintus ir naujus išmatuojamus rodiklius. Šie rodikliai galėtų apimti ne tik statistinius duomenis, bet ir realią galimybę naudotis kokybiškais socialinėmis paslaugomis, vykdytinas socialines teises, migrantų integraciją socialiniu ir užimtumo požiūriu, kolektyvinių derybų aprėptį, socialinių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą Europos semestro procese, galimybes dalyvauti pameistrystės programose ir gauti kokybišką aukštąjį išsilavinimą. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su socialiniais partneriais ir atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis, turėtų stebėti, kaip įgyvendinami nacionaliniai reformų planai, ir taip skatinti teikti socialines konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas. Rekomendacijų skaičius ir struktūra turėtų būti tinkami ir skirti stebėti pažangą įgyvendinant veiksmų plane nurodytus prioritetus.

Paiškinimas

Nebūtina kalbėti apie „naują“ Europos semestrą, nes Europos semestras pradėtas įgyvendinti jau 2010 m. Be to, nereikia „naujo“ Europos semestro; visos pastangos turėtų būti sutelktos į veiksmingą ir į rezultatus orientuoto esamo Europos semestro įgyvendinimą. Veikiau reikėtų kalbėti apie naująjį Europos semestro ciklą. Prie Europos socialinių teisių ramsčio pridėdama socialinių rodiklių suvestinė, kurioje stebimos visos ES šalių tendencijos ir veiklos rezultatai trijose srityse, susijusiose su ramstyje nustatytais principais. Rezultatų suvestinė papildoma Europos ekonominės politikos koordinavimo semestrą ir leidžia įvertinti pažangą siekiant „Europos socialinio trigubo A reitingo“ visoje ES. Taigi taip vykdoma visapusiška stebėseną.

Balsavimo rezultatai

Už	49
Prieš	117
Susilaikė	4

Prieš dabartinį 3.1 punktą įrašyti naują punktą:

Įrašyti naują punktą prieš dabartinį 3.1 punktą:

EESRK atitinkamoje nuomonėje⁽¹⁾ jau pabrėžė, kad ramstis gali tapti puikia priemone įrodyti, kad ES lygmeniu atitinkamais atvejais vis dar galima užtikrinti tinkamą atsaką į iššūkius, su kuriais susiduria paprasti žmonės, kartu paisant kompetencijos padalijimo ir subsidiarumo principo.

⁽¹⁾ OLC 125, 2017 4 11, p. 10–26.

Paiškinimas

Šiame sakinyje nurodoma tai, ką reikia atsiminti įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir kitus veiksmus: Europos socialinių teisių ramstis gali tapti puikia priemone parodyti, kad ES sugeba tinkamai reaguoti, jei reikia imtis veiksmų. Kartu pabrėžiama, kad svarbu visapusiškai laikytis kompetencijos padalijimo ir subsidiarumo principo.

Balsavimo rezultatai

Už	50
Prieš	114
Susilaikė	4

Pirmasis naujas punktas po dabartinio 3.1 punkto:

Įrašyti pirmąjį naują punktą po dabartinio 3.1 punkto:

ES ir nacionalinės socialinės politikos bei susijusių veiksmų sąveika yra labai svarbi. Kadangi ES socialinis modelis grindžiamas skirtingais nacionaliniais modeliais, kuriuos būtina išsaugoti, ES turi gerbti nacionalines kompetencijas ir skirtingas valstybių narių socialines sistemas, kurios grindžiamos giliai įsišaknijusiais politiniais sprendimais ir visuomenės modeliais. Todėl pagrindinė ES užduotis turėtų būti sudaryti kuo palankesnes sąlygas savo valstybėms narėms ir socialiniams partneriams bei remti jų pastangas įgyvendinti nustatytas reformas.

Paiškinimas

Išvadų ir rekomendacijų dalyje taip pat būtina pabrėžti ES ir nacionalinės socialinės politikos bei priemonių sinergijos svarbą. Europos socialinių teisių ramsčio preambulėje aiškiai nurodyta, kad „Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas yra bendras politinis [...] išipareigojimas ir atsakomybė [...]“. Be to, preambulėje aiškiai nurodoma, kad reikia gerbti kompetencijos pasidalijimą ir tinkamai atsižvelgti į skirtingas socialines ir ekonomines sąlygas ir nacionalinių sistemų įvairovę, įskaitant socialinių partnerių vaidmenį ir subsidiarumo bei proporcingumo principus.

Balsavimo rezultatai

Už	45
Prieš	116
Susilaikė	4

3.2.2 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.2.2 Igyvendinant Direktyvą dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas perspektyviems, ~~įperkamiems~~ ir sąžiningiems sprendimams, skirtiems tinkamai atlyginti vaiko priežiūros atostogas imantiems darbuotojams, taip pat reikėtų atsižvelgti į darbo vietos poreikiams pritaikytas lanksčias darbo sąlygas ir ~~galimybę peržiūrėti Barcelonos tikslus~~. Siekiant remti šeimas taip pat reikėtų apsvarstyti galimybę teikti prieinamas vaikų ir kitokio pobūdžio priežiūros paslaugas.

Paiškinimas

Valstybių narių sprendimai, priimami įgyvendinant Direktyvą dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, konkrečiai, susiję su tinkamu atlyginimu vaiko priežiūros atostogas imantiems darbuotojams, taip pat turi būti įperkami. Priimant bet kokius sprendimus dėl lanksčių darbo sąlygų būtina atsižvelgti ir į darbo vietos poreikius.

Europos Vadovų Tarybos nustatytų Barcelonos tikslų (2002 m.) galimas persvarstymas nėra susijęs su Direktyvos dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros įgyvendinimu, todėl šią sakinio dalį reikėtų išbraukti.

Balsavimo rezultatai

Už	49
Prieš	109
Susilaikė	5

3.2.3 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.2.3 EESRK ragino parengti integruotą lyčių lygybės strategiją ⁽¹⁾. Atsižvelgdamas į bendrą Europos ministrų deklaraciją dėl lyčių lygybės ⁽²⁾ EESRK ragina panaikinti nepagrįstus vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumus ⁽³⁾. Visų pirma reikia atsižvelgti į MVI poreikius, kad būtų išvengta pernelyg didelės administracinės naštos.

⁽¹⁾ OJ C 240, 2019 7 16, p. 3, 1.3 punktas.

⁽²⁾ Bendra deklaracija „Lyčių lygybė kaip Europos Sąjungos prioritetas šiandien ir ateityje“, pasirašyta neoficialiame lyčių lygybės ministrų susitikime 2018 m. spalio 12 d. Vienoje.

⁽³⁾ OLC 110, 2019 3 22, p. 26, 3.1.1 ir 3.1.3 punktai.

Paiškinimas

Tekstas tampa tikslesnis. Priemonės darbo užmokesčio skirtumo problemai spręsti turi būti sutelktos į nepagrįstą darbo užmokesčio skirtumo panaikinimą.

Balsavimo rezultatai

Už	45
Prieš	114
Susilaikė	5

3.2.5 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.2.5 EESRK dar kartą pabrėžia, kad dalyvavimas darbo rinkoje ir darbo kokybė gali būti pagerinti daugiau investuojant į aktyvią darbo rinkos politiką ir nustatant bendrus veiksmingo valstybinių užimtumo tarnybų (VUT) veikimo standartus ⁽¹⁾. Tai taip pat taikytina užimtumo ne pelno srityje tarnyboms, siekiant sutrumpinti perėjimo iš vienos darbo vietos į kitą laikotarpį, užtikrinti igytų igūdžių panaudojimą, remti naujas ir įvairesnes karjeros galimybes ir perėjimą prie ~~tvarių stabilaus darbo vietų sutarčių~~ ⁽²⁾. Kova su ilgalaikiu nedarbu, migrantų integracija į darbo rinką ir netekusių noro dirbti asmenų reintegracija yra dar viena svarbi politikos sritis, kuriai reikia skubių tikslinių priemonių, įskaitant, be kita ko, ~~darbuotojų teisę gauti paramą darbuotojams~~ ieškant darbo, mokantis ir persikvalifikuojant.

⁽¹⁾ EESRK priėmė su šiuo klausimu susijusią nuomonę dėl VUT, OJ C 353, 2019 10 18, p. 46.

⁽²⁾ OLC 353, 2019 10 18, p. 46.

Paiškinimas

Pirmasis pakeitimas atspindi cituojamos nuomonės tekstą. Kalbant apie skubias tikslines priemones, formuluotė būtų geresnė, jei tai reikštų „aktyviai“. Kalbame apie pagalbą darbuotojams ieškant darbo, mokantis ir persikvalifikuojant, o ne apie šią jų „teisę“.

Balsavimo rezultatai

Už	47
Prieš	110
Susilaikė	2

3.2.6 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.2.6 ES darbotvarkėje visiems žmonėms turėtų būti užtikrinta galimybė visų žmonių teisė į mokymąsi mokytis visą gyvenimą⁽¹⁾. Reikėtų toliau plėtoti nacionalines švietimo, mokymo ir pameistrystės sistemas, daug dėmesio skiriant gamtos mokslams, technologijoms, inžinerijai ir matematikai, taip pat dualinių sistemų, kurios padės geriau atitikti darbo rinkos poreikius, kūrimui.

(¹) OLC 237, 2018 7 6, p. 8, 4.10 pt.

Paiškinimas

Turėtume sutelkti dėmesį į politikos, užtikrinančios visiems galimybę mokytis visą gyvenimą, skatinimą. Be to, cituojamoje nuomonėje kalbama apie mokymosi visą gyvenimą svarbą ir mokymosi visą gyvenimą skatinimą, tačiau nenurodoma, kad į ES darbotvarkę turėtų būti įtraukta teisė į mokymąsi visą gyvenimą.

Balsavimo rezultatai

Už	48
Prieš	116
Susilaikė	2

3.3.1 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.3.1 Trumpuoju laikotarpiu daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama stebėti, kaip įgyvendinama peržiūrėta Darbuotojų komandiravimo direktyva, kuria užtikrinama komandiruoju darbuotojų apsauga jų komandiravimo metu, susijusi su paslaugų teikimu, įtvirtinti vienodo požiūrio principą ir Direktyva dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų, kuria nustatomos minimalios visų darbo santykių teisės, bei Europos darbo institucijos, kurios tikslas – pagerinti ES acquis vykdymą ir darbo inspekcijų veiksmingumą, įsteigimui.

Paiškinimas

Keičiama formuluote nusakomas Darbuotojų komandiravimo direktyvos tikslas.

Balsavimo rezultatai

Už	43
Prieš	118
Susilaikė	2

3.3.2 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.3.2 EESRK ~~rekomenduoja remia stiprinti~~ darbuotojų dalyvavimą įmonėse, visų pirma siekiant bendro tikslo didinti produktyvumą, ~~valdyti~~ skatinti naujų technologijų diegimą ir išnaudoti jų poveikį darbo organizavimui ir darbuotojų igūdžiams. Šiomis aplinkybėmis EESRK laukia, kaip baigsis Europos socialinių partnerių derybos dėl pagrindų susitarimo dėl skaitmeninimo.

Paiškinimas

Siūlomais pakeitimais siekiama pabrėžti darbuotojų dalyvavimo svarbą remiant naujų technologijų diegimą.

Balsavimo rezultatai

Už	46
Prieš	118
Susilaikė	4

3.3.3 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.3.3 EESRK pritaria tam, kad vykdant socialinį dialogą tinkamais nacionaliniu ir Europos lygmenimis būtų nustatytos tinkamos priemonės, susijusios su „teisingu perėjimu“, nustatant, viena vertus, priemones ir veiksmus, skirtus pokyčiams palengvinti, ~~keisti, ir, kita vertus, suteikti minimalią numatant tinkamą~~ apsaugą tais atvejais, kai pertvarkomos darbo vietos arba dėl (technologinių, demografinių, globalizacijos, klimato kaitos, žiedinės ekonomikos) pokyčių vykdomi kolektyviniai atleidimai iš darbo, įskaitant ~~paramą~~ teisę dalyvauti vedant kolektyvinėse derybas, ~~kad būtų galima~~ numatytiant pokyčius ir teiktiant paramą nukentėjusiems darbuotojams (Direktyvos dėl kolektyvinių atleidimų iš darbo ~~raida~~⁽⁴⁾). EESRK taip pat laukia, kol teisėkūros institucijos įsteigs Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą.

(4) 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/59/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo.

Paiškinimas

Reikėtų išbraukti nuorodas į teisę dalyvauti kolektyvinėse derybose ir Direktyvos dėl kolektyvinio atleidimo iš darbo raidą, nes bet koks tekstas dėl EESRK požiūrio į Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą turėtų būti susietas su iškeltais klausimais, kuriuos valstybės narės turėtų spręsti siekdamos plėtoti savo darbo rinkas ir (arba) socialinės apsaugos sistemas.

Balsavimo rezultatai

Už	49
Prieš	109
Susilaikė	1

3.3.4 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.3.4 Darbuotojų dalyvavimas įmonių valdyje, kuris yra jų teisių į informaciją ir konsultacijas dalis, turėtų būti ~~pritaikytas prie~~ įvertintas atsižvelgiant į naujos teisinės sistemos dėl nefinansinės informacijos⁽¹⁾ ir turėtų būti siekiama tinkamai atsižvelgti į įmonių atskaitomybės reikalavimus.

(1) 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/95/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo

Paiškinimas

Siūlomas pakeitimu siekiant, kad tekstas būtų kuo bendresnio pobūdžio. Dar per anksti kalbėti apie naujos teisinės sistemos dėl nefinansinės informacijos pritaikymą.

Balsavimo rezultatai

Už	49
Prieš	114
Susilaikė	1

3.3.5 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.3.5 EESRK mano, kad naudinga nustatyti lyginamuosius standartus, pagal kuriuos būtų galima įvertinti, ar mažas darbo užmokestis yra tinkamas siekiant išvengti darbuotojų skurdo, be kita ko, skatinant analizę ir keitimąsi gerąja patirtimi pasitelkiant turimus tarpusavio mokymosi procesus, ir nustatant bendrus skaidraus ir nuspėjamo minimalaus darbo užmokesčio standartus, jei jie egzistuoja ir jei socialiniai partneriai su tuo sutinka.

Paiškinimas

Nei pageidautina, nei priimtina nustatyti bendrus minimalaus darbo užmokesčio standartus, nes darbo užmokestis yra nacionalinio lygmens diskusijų klausimas.

Balsavimo rezultatai

Už	51
Prieš	114
Susilaikė	2

3.4.6 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

3.4.6 Taip pat skubiai reikia stiprinti valstybių narių gebėjimus skatinti socialinius pervedimus ir kitas priemones, kad būtų patenkinti pagrindiniai žmonių poreikiai nuo gimimo iki senatvės. Siekiant šio tikslo reikia:

- taip pat ir Europos lygmeniu remti ir stiprinti valstybių narių pastangas sukurti ir atnaujinti priimti Europos pagrindų direktyvą dėl minimalių pajamų sistemas, kad būtų sumažintas skurdas ir skatinama įtrauki darbo rinka ⁽⁺⁾;
- išnagrinėti galimybę nustatyti parengti bendrus minimalius standartus principus nedarbo draudimo srityje ES valstybėse narėse ⁽⁺⁾;
- užtikrinti socialinių ir politinių funkcijų prieinamumą neįgaliesiems;
- persvarstyti su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų formulę ir pakeisti ją oraus senėjimo principu, pagal kurį ekonominio valdymo pagrindas yra tinkamos pensijos, sveikatos priežiūros paslaugos ir ilgalaikė priežiūra, taip pat skiriant daug dėmesio pensijų sistemų tvarumui;
- parengti specialias viešojo būsto ir būsto prieinamumo programas, skirtas mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams;
- investuoti į vaikų priežiūros įstaigas, kurios yra tiesiogiai svarbios vaikams ir palankių sąlygų neturintiems jaunuoliams — EESRK palankiai vertina Komisijos ir Europos Parlamento pasiūlymą sukurti vaiko garantijų sistemą; ir
- sukurti tikrą Europos mokymosi erdvę, suteikiančią palankesnes sąlygas užtikrinti galimybę visiems gauti kokybišką išsilavinimą ir išplėsti Jaunimo garantijų iniciatyvą.

⁽⁺⁾ OLC 190, 2019-6-5, p. 1.

⁽⁺⁾ EESRK rengia nuomonę SOC/583 „Bendri minimalūs standartai nedarbo draudimo srityje ES valstybėse narėse“.

Paiškinimas

Kadangi Europos socialinių teisių ramsčiu siekiama padėti valstybėms narėms kurti savo socialines sistemas, tai turėtų būti pabrėžta minimalioms pajamoms skirtoje įtraukoje. Be to, minimai nuomonei buvo pateikta kontranuomonė, kurioje išreikštas skirtingas požiūris ir kuri prie jos pridėta kaip priedas.

Kadangi nėra konkretaus Komisijos pasiūlymo dėl vaiko garantijų, dar per anksti jam pritarti.

Taip pat reikėtų paminėti būtinybę sukurti tikrą Europos mokymosi erdvę.

Balsavimo rezultatai

Už	51
Prieš	112
Susilaikė	2

1.1 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

1.1 EESRK mano, kad realistiška Europos Sąjungos ateitis gali būti grindžiama tik tvirtu ekonominiu pagrindu, suderintu su stipriu socialiniu aspektu ⁽¹⁾, todėl Komitetas nuolat pasisako už didėjančią užimtumo ir socialinių rezultatų konvergenciją ir veiksmingesnę socialinę politiką tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu ⁽²⁾. Taip pat reikėtų sustiprinti ir atnaujinti Europos socialinį modelį (ESM), kuris turėtų būti laikomas tarptautiniu standartu. Veiksmingai įgyvendinant 2017 m. įsteigtą Europos socialinių teisių ramstį dar kartą patvirtinamas bendras įsipareigojimas laikytis ESM taikant naują socialiai įtraukią strategiją.

⁽¹⁾ OL C 81, 2018 3 2, p. 145, 1.2 ir 2.2 punktai.

⁽²⁾ OL C 13, 2016 1 15, p. 40; OL C 81, 2018 3 2, p. 145 ir OL C 440, 2018 12 6, p. 135.

Paiškinimas

Stipriam socialiniam aspektui yra svarbi didėjanti užimtumo ir socialinių rezultatų konvergencija, nes šie rezultatai lemia, ar politikos pasirinkimas buvo sėkmingas. Tai taip pat aiškiai nurodoma Europos socialinių teisių ramsčio preambulėje, kurios 12 punkte teigiama: „Europos socialinių teisių ramsčiu nustatomos gairės, padėsiančios veiksmingai siekti užimtumo ir socialinių rezultatų sprendžiant dabartines ir ateityje kilsiančias problemas (...)“.

Balsavimo rezultatai

Už	47
Prieš	116
Susilaikė	1

1.3 punktas

Išbraukti dabartinį punktą:

~~1.3 Atitinkamų sričių Europos teisės aktuose turėtų būti nustatyta bendrų visiems taikomų standartų sistema, atsižvelgiant į konkrečią situaciją valstybės narėse ir jų socialines sistemas, taip pat pripažįstant veiksmingas ir vykdytinas socialines piliečių teises ES ir nacionaliniu lygmeniu. Ramsčio tikslų turėtų būti laikomasi visose ES politikos srityse taikant horizontaliąją išlygą ⁽⁺⁾.~~

⁽⁺⁾ SESV 9 straipsnis.

Paiškinimas

Bus pateiktas žodžiu.

Balsavimo rezultatai

Už	48
Prieš	123
Susilaikė	5

1.3 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

1.3 Atitinkamų sričių Europos teisės aktuose turėtų būti nustatyta įvykdomy bendrų visiems taikomų standartų sistema, atsižvelgiant į konkrečią situaciją valstybėse narėse ir jų socialines sistemas, taip pat pripažįstant veiksmingas ir vykdytinas socialines piliečių teises ES ir nacionaliniu lygmeniu. Ramsčio tikslų turėtų būti laikomasi visose ES politikos srityse taikant horizontaliąją išlygą ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ SESV 9 straipsnis.

Paiškinimas

Kai siekiama atsižvelgti į valstybių narių socialinės sistemos įvairovę, negalima reikalauti bendrų ar visiems taikomų standartų.

Balsavimo rezultatai

Už	48
Prieš	120
Susilaikė	4

1.4 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

1.4 Šiuo metu Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinamas pasitelkiant teisėkūros ir ne teisėkūros priemones, skiriant specialų finansavimą ir keičiantis Europos semestro procesui – visais šiais veiksniais turėtų būti siekiama skatinti didėjančią konvergenciją užimtumo ir socialinių rezultatų atžvilgiu ir nustatyti minimalius socialinius standartus, kad būtų kartu siekti įvykdomy standartų, leidžiančių sudarytosei vienodas sąlygas.

Paiškinimas

Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas turėtų paskatinti didėjančią užimtumo ir socialinių rezultatų konvergenciją, nes rezultatai lems, ar buvo teisingai pasirinkta politika. Tai taip pat aiškiai nurodoma Europos socialinių teisių ramsčio preambuleje, kurios 12 punkte teigiama: „Europos socialinių teisių ramsčiu nustatomos gairės, padėsiančios veiksmingai siekti užimtumo ir socialinių rezultatų sprendžiant dabartines ir ateityje kilsiančias problemas (...)“.

Balsavimo rezultatai

Už	47
Prieš	116
Susilaikė	1

Naujas punktas po dabartinio 1.4 punkto

Po dabartinio 1.4 punkto įrašyti naują punktą:

Pagrindinė nuostata turi būti ta, kad klausimai, kuriems nebūdingas tarpvalstybinis aspektas, turi būti sprendžiami nacionaliniu lygmeniu. ES pirmiausia turėtų teikti paskatas, informaciją ir praktinę patirtį, kad valstybės narės ir socialiniai partneriai galėtų parengti, įgyvendinti ir įvertinti politikos priemones, kuriomis sprendžiamos joms kylančios struktūrinės darbo rinkos problemos.

Paiškinimas

Bus pateiktas žodžiu.

Balsavimo rezultatai

Už	49
Prieš	113
Susilaikė	3

Naujas punktas po dabartinio 1.4 punkto

Po dabartinio 1.4 punkto įrašyti naują punktą:

ES ir nacionalinės socialinės politikos bei susijusių veiksmų sąveika yra labai svarbi. Kadangi ES socialinis modelis grindžiamas skirtingais nacionaliniais modeliais, kuriuos būtina išsaugoti, ES turi gerbti nacionalines kompetencijas ir skirtingas valstybių narių socialines sistemas, kurios grindžiamos giliai įsišaknijusiais politiniais sprendimais ir visuomenės modeliais. Todėl pagrindinė ES užduotis turėtų būti sudaryti kuo palankesnes sąlygas savo valstybėms narėms ir socialiniams partneriams bei remti jų pastangas įgyvendinti nustatytas reformas.

Paiškinimas

Išvadų ir rekomendacijų dalyje taip pat būtina pabrėžti ES ir nacionalinės socialinės politikos bei priemonių sinergijos svarbą. Europos socialinių teisių ramsčio preambulėje aiškiai nurodyta, kad „Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas yra bendras politinis [...] išipareigojimas ir atsakomybė [...]“. Be to, preambulėje aiškiai nurodoma, kad reikia gerbti kompetencijos pasidalijimą ir tinkamai atsižvelgti į skirtingas socialines ir ekonomines sąlygas ir nacionalinių sistemų įvairovę, įskaitant socialinių partnerių vaidmenį ir subsidiarumo bei proporcingumo principus.

Balsavimo rezultatai

Už	45
Prieš	116
Susilaikė	4

1.7 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

1.7 Siekiant įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį būtina tvirta biudžeto bazė ir investicijos ES ir valstybių narių lygmeniu, skiriant tinkamą finansavimą DFP, taikant subalansuoto biudžeto taisyklę, kad būtų sudaryta galimybė investuoti viešąsias lėšas socialiniais tikslais, ir pasitelkiant Europos struktūrinius ir investicijų fondus (ESI fondus), kuriuos būtų galima tikslingiau nukreipti Europos socialinių teisių ramsčiui ir atitinkamai mokesčių politikai įgyvendinti ⁽¹⁾. Kaip EESRK jau minėjo anksčiau, socialinio ramsčio įgyvendinimo finansavimas taip pat labai priklausys nuo valstybių narių lygmeniu turimų išteklių. Investicijas, taip pat einamąsias veiklos išlaidas kelerius artimiausius metus teks finansuoti iš valstybių biudžetų. Tai gali varžyti ES biudžeto ir skolos taisyklės. Kaip EESRK jau ne kartą yra pabrėžęs, norint įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio tikslus, reikėtų svarstyti, kaip padidinti šių taisyklių lankstumą, pavyzdžiui, taikant subalansuoto biudžeto taisyklę, kad būtų sudaryta galimybė investuoti viešąsias lėšas socialiniais tikslais ⁽²⁾.

⁽¹⁾ OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 1.5 ir 1.6 punktai.

⁽²⁾ OL C 262, 2018 7 25, p. 1, 3.1.4 punktas (ir jame pateiktos nuorodos).

Paiškinimas

Svarbu naudoti tikslų minimos nuomonės formuluotę, tuo užtikrinant geresnę pusiausvyrą tekste.

Balsavimo rezultatai

Už	55
Prieš	112
Susilaikė	4

1.9 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

1.9 Įgyvendinant naują Europos semestro ciklą turėtų būti siekiama socialinių tikslų, susijusių su socialinio disbalanso proceso metu atliekama visapusiška stebėseną, ir reikėtų nustatyti naujus išmatuojamus rodiklius ir tikslines konkrečioms šalims skirtas socialines rekomendacijas.

Paiškinimas

Nebūtina kalbėti apie „naują“ Europos semestrą, nes Europos semestras pradėtas įgyvendinti jau 2010 m. Veikiau reikėtų kalbėti apie naująjį Europos semestro ciklą. Be to, nereikia „naujo“ Europos semestro; visos pastangos turėtų būti sutelktos į veiksmingą ir į rezultatus orientuoto esamo Europos semestro įgyvendinimą. Prie Europos socialinių teisių ramsčio pridėdama socialinių rodiklių suvestinė, kurioje stebimos visos ES šalių tendencijos ir veiklos rezultatai trijose srityse, susijusiose su ramstyje nustatytais principais. Rezultatų suvestinė papildo Europos ekonominės politikos koordinavimo semestrą ir leidžia įvertinti pažangą siekiant „Europos socialinio trigubo A reitingo“ visoje ES. Taigi taip vykdoma visapusiška stebėseną.

Balsavimo rezultatai

Už	49
Prieš	117
Susilaikė	4

1.10 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

1.10 Turėtų būti skatinama nuolatinė Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo stebėseną ir ~~privalomos reguliarios konsultacijos su socialiniais suinteresuotaisiais subjektais, kurioms sąlygas galėtų sudaryti EESRK; EESRK siūlo įsteigti ES socialinės politikos forumą, kuris būtų susijęs su Europos semestro procesu.~~

Paiškinimas

Žodžio „privalomos“ reikšmė šiame kontekste nėra aiški ir jį reikėtų pakeisti žodžiu „reguliarios“. Visiškai neaišku, ką norima pasakyti, kai kalbama apie „Europos socialinės politikos forumo“ steigimą. Nereikia kurti naujų priemonių ir platformų ir reikėtų išbraukti paminėtą forumą. Svarbu konsultuotis su reikiama suinteresuotaisiais subjektais ir įtraukti juos į Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą.

Balsavimo rezultatai

Už	52
Prieš	114
Susilaikė	3

1.11 punktas

Iš dalies pakeisti taip:

1.11 EESRK jau yra pažymėjęs, kad, jo nuomone, aiškus veiksmų planas dėl ESRT įgyvendinimo padėtų skatinti konvergenciją ir pasiekti jo tikslus. ⁽¹⁾ EESRK jau ne kartą taip pat ragino parengti aiškų ir suderintą veiksmų planą, kuriame būtų nustatyti ramsčio įgyvendinimo ir užtikrinti esamų socialinių teisių ir principų laikymąsistandartų laikymosi užtikrinimo prioritetai. Pagrindiniai poreikiai ir teisės, ypač pažeidžiamų grupių, galimybių, pajamų ir gerovės skirtumai valstybėse narėse ir tarp jų, įtraukties politika ir tinkamos sąlygos viešosioms ir ne pelno paslaugoms ir socialinėms įmonėms turėtų būti laikomi prioritetiniais klausimais.

⁽¹⁾ *OL C 81, 2018 3 2, p. 145, 8.3 punktas.*

Paiškinimas

Siūlome laikytis tikslios nuomonės SOC/564 formuluotės. Į sprendimų klausimų, kurie turėtų būti laikomi prioritetais, sąrašą nereikėtų įtraukti klausimų, kuriems netaikomi Europos socialinių teisių ramsčio principai (t. y. turto ir pajamų skirtumai valstybėse narėse arba tarp jų).

Balsavimo rezultatai

Už	50
Prieš	113
Susilaikė	4